

Nr 90.

Ank. till Riksdagens kansli den 7 maj 1910 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning af Kungl. Maj:ts proposition i fråga om anvisande af medel för vissa kostnader för domänstyrelsen.

(1:a A.)

I årets statsverksproposition under nionde hufvudtiteln hade Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att i afbidan på den nådiga proposition angående höjande af den i staten för domänstyrelsen uppförda anslagspost till arfvoden åt amanuenser m. m., Kungl. Maj:t kunde komma att till Riksdagen aflåta, i det för domänstyrelsen i riksstaten uppförda anslag beräkna en förhöjning af 6,000 kronor och anslaget i dess helhet sålunda till 165,000 kronor. Öfver denna framställning hade utskottet i sitt utlåtande nr 1 af den 8 mars 1910, angående regleringen af utgifterna under nämnda hufvudtitel anmält sig skola framdeles afgifva särskildt utlåtande.

I en den 8 april 1910 till Riksdagen aflåten, till jordbruksutskottet för förberedande behandling hänvisad proposition, nr 190, har nu Kungl. Maj:t under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag föreslagit Riksdagen,

att i riksstaten för år 1911 uppföra ordinarie anslaget för domänstyrelsen med oförändradt belopp eller således med 159,000 kronor; äfvensom

att för anställande af en extra amanuens hos domänstyrelsen samt för beredande åt styrelsen af ökade medel till renskrifningskostnader

och vikariatsersättningar m. m. på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 6,000 kronor att enligt Kungl. Maj:ts bestämmande för ändamålet användas.

Till förenämnda statsrådsprotokoll har departementschefen i detta ärende anfört följande.

»Vid underdånig föredragning den 14 sistlidna januari af frågan om reglerandet för år 1911 af utgifterna under riksstatens nionde hufvudtitel anmälde jag, att jag hade för afsikt att under Riksdagens lopp för Kungl. Maj:t framlägga förslag till höjande af den i staten för domänstyrelsen uppförda anslagsposten till arfvoden åt amanuenser m. m., och hemställde, att Kungl. Maj:t måtte föreslå Riksdagen att i afbidan på den nådiga proposition i ämnet, Kungl. Maj:t kunde komma att förelägga Riksdagen, i det för domänstyrelsen i riksstaten uppförda anslag beräkna en förhöjning af 6,000 kronor och anslaget i dess helhet sålunda till 165,000 kronor.

Det ärende, som föranledde nyssnämnda hemställan, anhåller jag nu att få upptaga till behandling, därvid jag emellertid ber att få meddela, att jag till följd af numera föreliggande utredning och på skäl, hvartill jag i det följande återkommer, icke vidare finner anledning ifrågasätta någon ökning i det för domänstyrelsen uppförde ordinarie anslag. Vid sådant förhållande torde berörda ordinarie anslag böra i riksstaten för år 1911 upptagas till oförändradt belopp eller således till 159,000 kronor.

I den för domänstyrelsen nu gällande, år 1908 fastställda aflöningsstaten finnes en anslagspost å 53,700 kronor till arfvoden åt amanuenser och biträden samt för byggnadsplaners granskning, flitpenningar åt extra tjänstemän och extra vaktmästare, vikariatsersättning samt tryckningskostnader. I underdånig skrifvelse den 24 september 1909 har nu domänstyrelsen gjort framställning om viss förhöjning i berörda anslagspost.

Innan jag öfvergår till en närmare redogörelse för denna framställning, torde jag böra erinra, att i den för domänstyrelsen före 1909 års ingång gällande staten funnits upptaget ett anslag af 22,300 kronor till vikariatsersättning, arfvoden för byggnadsplaners granskning, åt amanuenser och extra biträden samt renskrifnings- och tryckningskostnader, hvarförutom för hvartera af åren 1907 och 1908 på extra stat beviljats ett anslag å 8,000 kronor för enahanda ändamål.

Af de nio amanuenser, som vid denna tid funnos anställda hos domänstyrelsen, tjänstgjorde en å hvarje af jordbruksafdelningens två

byråer och den kamerala byrån, två å hvardera af de två öfriga byråerna, en hos ombudsmannen samt en hos registratorn. I årligt arfvode hade de fem amanuenserna å skogsafdelningen åtnjutit 2,000 kronor hvar, amanuensen hos registratorn 1,800 kronor samt de öfriga amanuenserna 1,500 kronor hvar. Af amanuenserna hade i regel endast den hos registratorn anställda åtnjutit extra ersättning i form af gratifikation. Denna gratifikation hade på senare tid utgått med 900 kronor om året.

I sitt den 13 december 1907 afgifna underdåniga betänkande angående reglering af löneförhållanden m. m. vid domänstyrelsen föreslog kommittén för reglering af statens ämbetsverks och myndigheters löneförhållanden, bland annat, att i den nya staten för styrelsen skulle till arfvoden åt amanuenser och biträden m. m. uppföras ett belopp af 53,700 kronor.

Till grund för bestämmandet af ifrågavarande belopp hade lagts en beräkning af hufvudsakligen följande utseende:

arfvoden till amanuenser	kronor 21,600:—
flitpenningar åt extra tjänstemän och vaktmästare ..	„ 4,000:—
renskrifnings- och tryckningskostnader	„ 17,300:—
för byggnadsplaners granskning	„ 2,000:—
vikariatsersättning	„ 8,800:—
	<hr/>
	tillhopa kronor 53,700:—

Kommittén meddelade vidare, att från domänstyrelsens sida uttalats önskvärdheten af, att anslaget till arfvoden åt amanuenser och extra biträden m. m. blefve så tilltaget, att hos styrelsen kunde anställas, förutom de nio dåvarande amanuenserna, ytterligare tre forstligt bildade amanuenser, och hade domänstyrelsen beträffande storleken af arfvodena till dylika amanuenser framhållit, att det visat sig förenadt med allt större svårigheter att vid amanuensstjänstgöringen i styrelsen fästa för det praktiska skogsyrket utbildade personer. I den praktiska utföringen af sitt yrke vunne nämligen dessa en bättre utkomst och ett för de flesta mera tilltalande arbete. De forstligt bildade amanuenserna hade ock i allmänhet ej tillfälle att i hufvudstaden genom annat arbete förvärfva bidrag till sitt uppehälle. I fråga om behovet af extra arbetskrafter i domänstyrelsen har kommittén emellertid, under förutsättning af bifall till af kommittén föreslagen omorganisation och med hänsyn jämväl till den likaledes föreslagna utsträckningen af arbetstiden för den ordinarie personalen, ansett sig icke äga anledning tillstyrka någon ökning af det dåvarande antalet amanuenser hos styrelsen.

Domänstyrelsen, som den 4 januari 1908 afgaf underdånigt utlåtande öfver löneregeringskommitténs nyssnämnda betänkande, anförde därvid bland annat, att styrelsen visserligen ansåge sig böra vidhålla sin hos kommittén framställda önskan därom, att anslaget till arfvoden åt amanuenser blefve så tilltaget, att hos styrelsen kunde anställas, förutom de nio dåvarande amanuenserna, ytterligare tre forstligt bildade amanuenser; men då det ej läte sig förneka, att svårigheter då mötte för ett noggrannt beräkande af styrelsens behof af arbetskrafter under de af kommittén gifna förutsättningar med ökadt antal byråer och ökad arbetstid, hade styrelsen funnit sig för det dåvarande ej böra göra någon framställning i detta syfte.

Sedan den af 1908 års Riksdag därefter antagna aflöningsstaten för domänstyrelsen blifvit af Kungl. Maj:t fastställd, förordnade Kungl. Maj:t genom nådigt bref den 11 december 1908, att, under förutsättning att beträffande arbetstiden å tjänsterummet vissa föreskrifter af domänstyrelsen meddelades, de fasta årsarfvodenas belopp skulle utgöra för skogligt bildad amanuens minst 2,400 kronor och högst 3,000 kronor, för den hos registratorn anställda amanuensen 2,700 kronor samt för öfriga amanuenser minst 1,500 kronor och högst 2,000 kronor, samt att på domänstyrelsen skulle ankomma att inom nu angifna gränser bestämma berörda arfvodens belopp, under iakttagande likväl, att minimiarfvodet i regel borde utgå såsom begynnelse aflöning samt att det för arfvoden till nio amanuenser afsedda belopp å 21,600 kronor icke öfver-skredes.

Tillika har Kungl. Maj:t bemyndigat domänstyrelsen att, där så lämpligen kunde ske, meddela amanuens med fast arfvode ledighet från göromålen under högst tre veckor om året utan skyldighet för honom att därunder afstå någon del af arfvodet, att tillerkänna sådan amanuens rättighet att under sjukdom samt under honom meddeladt förordnande att bestrida ordinarie tjänst bibehålla intill två tredjedelar af arfvodet, dock att sådan rättighet icke finge vid sjukdomsförfall utsträckas under längre tid än ett år, samt att tillerkänna extra ordinarie tjänsteman, som förordnades att i stället för amanuens med fast arfvode uppehålla dennes befattning, ersättning under den tid, förordnandet varade, med belopp, motsvarande högst de begynnelsearfvoden, respektive 2,400 och 1,500 kronor, som, enligt hvad förut sagts, finge under förut angifven förutsättning i allmänhet tillkomma amanuens med fast arfvode, hvarjämte amanuens med fast arfvode skulle vara pliktig att vid ledighet för svag hälsas vårdande under ledigheten afstå så stor del af arfvodet,

som för befattningens uppehållande erfordrades eller eljest pröfvades skäligt.

I sin ofvannämnda underdåniga skrifvelse den 24 september 1909 har nu domänstyrelsen anfört följande.

Den tid af år 1909, under hvilken den nya staten för styrelsen ägt tillämpning, hade gifvit vid handen, att oaktadt omorganisationen och ökning af den dagliga arbetstiden redan nu otillräckligheten af antalet amanuenser vållat, att biträde af mera tillfälliga extra tjänstemän med skogsmannabildning måst anlitas i vida större omfattning än kommittén beräknat, för att styrelsens verksamhet måtte kunna upprätthållas utan alltför väsentligt undanskjutande af angelägna ärenden. Till dessa tjänstemän utginge ersättningen af det belopp, 4,000 kronor, som kommittén ansett behöfligt till flitpenningar åt extra tjänstemän och extra vaktmästare.

Det hade nu visat sig, att under 1909 års åtta första månader måst af sagda 4,000 kronor utgifvas ej mindre än, i jämna kronor, 3,820 kronor, och efter den vunna erfarenheten torde kunna beräknas, att vid årets slut de verkliga utgifterna under denna titel komme att med omkring 2,000 kronor öfverskjuta de af kommittén beräknade.

Vidare hade det belopp, 17,300 kronor, som beräknats för renskrifnings- och tryckningskostnader, befunnits alldeles otillräckligt. Ehuru vissa af de hos styrelsen sysselsatta kvinnliga biträdena arbetade ej blott med renskrifning, utan äfven därjämte med upprättande af tabeller, siffergranskning och dylikt mera ansvarsfullt arbete, som af dem kunnat utföras billigare, än om tjänstemän användts därtill, uppginge deras årsarfvoden likväl ej på långt när till den höjd, kommittén ansett billig. Utan en sådan anordning skulle utgifterna under titeln »flitpenningar åt extra tjänstemän och extra vaktmästare» stigit till vida högre belopp än styrelsen här ofvan beräknat. Af nu ifrågavarande utgiftstitel, 17,300 kronor, hade under årets åtta första månader redan tagits i anspråk i jämna kronor 12,906 kronor och torde ytterligare närmare 7,000 kronor blifva erforderliga, hvarför en brist af omkring 2,600 kronor väntades uppstå.

Dessa för år 1909 beräknade brister torde möjligen kunna täckas af blifvande besparingar hufvudsakligen å medel, som afsetts för byggnadsplaners granskning och för vikariatsersättningar, samt i viss mån å sådana, afsedda för amanuensarfvoden, i hvilket fall förstberörda i styrelsens stat uppförda anslag å 53,700 kronor skulle blifva tillräckligt, dock endast med undanskjutande af en del arbeten, hvilka visserligen

förr eller senare blefve absolut nödvändiga, men för närvarande kunde tåla något uppskof, såsom upprättande och förande af vissa liggare med mera.

Nu hade med anledning af de låga arfvoden, som af sparsamhetskäl kunnat erbjudas de extra tjänstemännen, i förening med bristen i allmänhet på extra skogstjänstemän, synnerligen stor svårighet yppats för rekrytering inom ämbetsverket af nödigt antal personer med skogsmannabildning, särskildt under vår-, sommar- och höstmånaderna, när skogsarbete varit mera lönande och af naturliga skäl mera tilltalande för dem, i följd hvaraf ock en del extra befattningar hos styrelsen tidvis ej kunnat bestridas. Härtill hade jämväl såsom följd af de låga arfvodena i förhållande till förtjänster ute på skogarna, ytterligare kommit den olägenheten, att ständiga ombyten af extra tjänstemän ägt rum och nya, med arbetet i styrelsen ovana, måst inläras, hvarigenom naturligtvis arbetsprodukten minskats.

Ett sådant sakernas tillstånd kunde dock icke fortfara i längden, om styrelsen skulle kunna fullgöra sina funktioner på tillfredsställande sätt, helst som till följd af skogsväsendets utveckling någon utsikt ej funnes, att ämbetsverkets arbetsbörda komme att minskas, utan säkerligen tvärtom, oaktadt den decentralisation af förvaltningen, som redan kunnat åstadkommas och alltjämt eftersträfvades.

Styrelsen hade därför ansett sig nödgad att hemställa om förhöjning uti det i staten för domänstyrelsen uppförda anslaget till »arfvoden åt amanuenser och biträden samt för byggnadsplaners granskning, flitpenningar åt extra tjänstemän och extra vaktmästare, vikariatsersättning samt tryckningskostnader», med 6,000 kronor eller från 53,700 kronor till 59,700 kronor, så att hela anslaget till styrelsen, nu 159,000 kronor komme att ökas till 165,000 kronor.

Däriigenom skulle möjliggöras, bland annat, att hos styrelsen kunde anställas en tionde amanuens, välbehöflig å den skogsbyrå, till hvars handläggning hörde den hufvudsakliga delen af allmänna mål, i stället för tillfälligt biträde, som tätt och ofta ombyttes. För detta ändamål kunde en särskild kostnadsökning af omkring 1,500 kronor beräknas.

Styrelsen ville slutligen betona, att styrelsen ansåge den nu föreslagna förhöjningen nödig utom den ytterligare förhöjning, som tilläfväntas kunde blifva erforderlig, därest de sväfvande frågorna om de kvinnliga biträdenas vid statens ämbetsverk fasta anställning med högre arfvoden än de hittills varande samt om semester åt vaktmästare blefve lösta.

Enligt hvad jag från domänstyrelsen inhämtat, hafva under år 1909 från ifrågavarande anslag utbetalats följande belopp nämligen:

arfvoden åt nio amanuenser	kronor	20,624: 44
flitpenningar åt extra tjänstemän och extra vaktmästare ..	„	6,496: 92
renskrifnings- och tryckningskostnader	„	19,172: 30
byggnadsplaners granskning	„	359: —
vikariatsersättning	„	7,047: 34
	Summa	kronor 53,700: —

Af ytterligare upplysningar, som jag från domänstyrelsen erhållit rörande användningen af ifrågavarande anslag, framgår bland annat följande.

Under år 1909 hade vid flera tillfällen fasta amanuensbefattningar hos styrelsen varit obesatta, medan befattningarnas innehafvare antingen haft förordnande å högre tjänst eller åtnjutit semester; hvarjämte icke samtliga fast anställda amanuenser fått åtnjuta semester till den utsträckning, som genom nyssberörda nådiga bref den 11 december 1908 medgifvits. Dessutom hade, åtminstone från och med februari 1909, amanuens, som förordnats bestrida högre befattning, fått behålla endast $\frac{3}{5}$ af sitt amanuensarfvode, ehuru han enligt nyssnämnda nådiga bref kunnat få behålla $\frac{2}{3}$ däraf.

Att utgifterna för byggnadsplaners granskning uppgått till allenast 359 kronor under år 1909 berodde på en lycklig tillfällighet, helst som af dessa medel måst utgå ersättning äfven för granskning af täckdikningsplaner för utarrenderade jordbruksdomäner. Emellertid ansåge domänstyrelsen, att det för detta ändamål beräknade beloppet, 2,000 kronor, borde kunna för framtiden nedsättas till hälften.

Till följd af nådig remiss har härefter löneregleringskommittén den 24 januari 1910 afgifvit utlåtande öfver domänstyrelsens nu ifrågavarande framställning. I detta utlåtande meddelar kommittén beträffande de från berörda anslag under 1909 bestridda utgifterna, att enligt upplysning, som från styrelsen lämnats kommittén, bland dessa utgifter — tillhopa 53,700 kronor — icke ingått kartritningskostnader, hvilka enligt fastställt generalförslag erlagts från reservationsanslaget för skogsväsendet. För sådant ändamål hade varit anställda två kvinnliga biträden mot aflöning för året med tillsammans 3,000 kronor.

Att redan nu vidtaga förhöjning af ifrågavarande, på ordinarie stat uppförda anslag, som så nyligen, jämväl efter domänstyrelsens hörande, varit föremål för Kungl. Maj:ts och Riksdagens pröfning, syntes kom-

mittén så mycket mindre lämpligt, som, efter hvad domänstyrelsen själf antydt, äfven vissa andra, af styrelsen angifna frågor kunde ganska snart föranleda ändring af anslagets belopp.

Af den utredning i ämnet, som lämnats från domänstyrelsen, ansåge kommittén emellertid framgå, att anslaget under år 1909 måst anlitas till det yttersta, samt att ändock behof förefunnits af ytterligare arbetskrafter för styrelsen, som likväl kunnat af reservationsanslaget för skogsväsendet disponera 3,000 kronor för kartritningsarbeten.

Därest Kungl. Maj:t funne skäl att i större eller mindre mån tillmötesgå domänstyrelsens ifrågavarande framställning, ville det synas kommittén som om lämpligast vore, att erforderligt belopp anvisades på extra stat till styrelsens förfogande i enlighet med de föreskrifter, som kunde varda meddelade. Kommittén tilläte sig för sin del hemställa, att detta belopp måtte bestämmas till tretusen kronor för år räknadt.

Slutligen har domänstyrelsen den 22 februari 1910 afgifvit förnyadt yttrande i ärendet. I detta yttrande har domänstyrelsen till en början, beträffande de skäl, som af löneregleringskommittén anförts mot uppförande å ordinarie stat af den ifrågasatta anslagsökningen, anmärkt, att här icke vore fråga om fyllande af ett endast tillfälligt behof, utan af ett behof, som komme att kvarstå under den tid, styrelsen hade att utöfva sina nu åliggande funktioner. Styrelsen ansåge till följd häraf, att det vore formenligast, om förhöjningen lades på det ordinarie anslaget.

Hvad därefter beträffade beloppets storlek, hade kommittén föreslagit detsamma till endast 3,000 kronor eller jämnt hälften af hvad styrelsen begärt. För denna reducering hade kommittén, så vidt styrelsen kunde finna, emellertid ej angifvit något skäl. Själfklart vore, att stor svårighet måste möta att flera år i förväg beräkna de anslagsbelopp, ett ämbetsverk kunde komma att behöfva för att efter genomgående af en omorganisation kunna på tillfredsställande sätt sköta sina åligganden, helst när fråga vore om ett ämbetsverk, hvilket, såsom domänstyrelsen, vore stadt i fortgående utveckling och hvars arbetsbörda år för år ökades i afsevärd mån. Möjligen hade ock alltför stora förhoppningar knutits ej blott vid arbetsbördans minskning genom decentralisation, utan äfven vid den ökning i arbetsprodukt, som skulle åstadkommas genom införande af minst sex timmars arbetstid om dagen. Häraf torde kunna förklaras, att de beräkningar, hvarå anslaget till

styrelsen grundats, vid sedermera vunnen erfarenhet befunnits för låga beträffande kostnaderna för arfvoden åt amanuenser m. m.

Att styrelsen redan år 1908 vid afgifvandet af sitt utlåtande öfver kommitténs betänkande hyst en viss tvekan i fråga om möjligheten att med tillämpning, af hvad kommittén föreslagit, kunna utöfva sin verksamhet på ett fullt tillfredsställande sätt, framginge däraf, att styrelsen då vidhållit sin förut framställda önskan, att anslaget till arfvoden åt amanuenser blefve så tilltaget, att vid styrelsen kunde anställas, förutom föreslagna nio amanuenser, ytterligare tre forstligt bildade amanuenser, men på vissa skäl likväl ansett sig för det dåvarande ej böra göra någon framställning i detta syfte.

De farhågor för framtiden, som styrelsen uttalat i sin underdåniga skrifvelse den 24 september 1909, alltså innan ett helt år förflutit efter verkets nyreglering, hade därefter ingalunda skingrats, utan tvärtom ökats. Visserligen hade 1909 års anslag icke öfverskridits, men detta resultat hade kunnat uppnås hufvudsakligen genom nedbringande af de extra ordinaries arfvoden och genom en sådan inskränkning i arbetskrafter, att en hel del ärenden och arbeten, som rätteligen bort behandlas och utföras under året, måst undanskjutas. Mycket ovisst vore, huruvida styrelsen kunde lyckas att äfven innevarande år undvika anslagets öfverskridande.

Till belysande af att den höjning i beloppet, styrelsen nu begärt, eller 6,000 kronor, ingalunda vore för hög, utan snarare tvärtom, har styrelsen anfört, att de vikariatsersättningar, som skulle utgå under normala förhållanden, det vill säga om samtliga ordinarie tjänstemän äfvensom amanuenserna finge åtnjuta dem medgifven semester och samtliga befattningar därjämte ständigt uppehöles, ej kunde beräknas lägre än till 12,000 kronor om året. Enär vikariatsersättningarna af kommittén beräknats till endast 8,800 kronor, uppstode således här en brist på 3,200 kronor. Då därtill komme, att, såsom erfarenheten dittills lärt, amanuensarfvodena för framtiden kräfde en ökning af minst 2,700 kronor, flitpenningarna af 300 kronor samt renskrifnings- och tryckningskostnaderna af 2,700 kronor, skulle för dessa behof erfordras en ökning af 8,900 kronor, som dock skulle kunna minskas med 1,000 kronor från för högt beräknad kostnad för byggnads- m. fl. planers granskning. Sålunda skulle bristen utgöra ej mindre än 7,900 kronor eller 1,900 kronor mer än styrelsen begärt.

Då styrelsen sålunda trodde sig hafva framlagt fullt giltiga skäl för det begärda beloppets storlek, vidhölle styrelsen, hvad styrelsen den 24 september 1909 med afseende därpå anfört.

Till ledning för beräklandet af vikariatsersättningarnas belopp har domänstyrelsen bifogat en för detta ändamål upprättad tablå, af hvilken framgår, att vikariatsersättningarna, allt efter som den till ordinarie tjänst förordnade amanuensen ägde uppbära det högsta eller lägsta medgifna amanuensarfvodet, beräknats utgöra för ett år:

under generaldirektörs, byrå- chefers, tjänstemäns och amanuensers semester- ledigheter	minst kr.	6,862: 25	högst kr.	7,241: —
under generaldirektörs och byråchefers inspektions- resor	»	»	1,375: 02	» » 1,662: 50
under förordnanden på grund af sjukdomsfall eller ledig- het för offentligt uppdrag	»	»	1,500: —	» » 2,400: —
under byråchefers ledighet för handläggning af vissa ärenden	»	»	1,111: 11	» » 1,366: 67
	Summa	minst kr.	10,848: 38	högst kr. 12,670: 17

eller således i genomsnitt för året 11,759 kronor 27 öre, hvilket belopp af domänstyrelsen afrundats uppåt till 12,000 kronor.

Beträffande denna tablå, vid hvars upprättande domänstyrelsen utgått från ett antal af 10 amanuenser, har styrelsen meddelat, att det belopp, minst 1,111 kronor 11 öre, högst 1,366 kronor 67 öre, som i tablån beräknats i ersättning vid förordnanden under byråchef för handläggning af vissa ärenden beviljad ledighet, i tablån upptagits under förutsättning, att sådan ersättning för framtiden skulle utgå från ifrågavarande anslag och ej, såsom förut vid en del tillfällen ägt rum, från andra tillgängliga medel.

Af den utaf domänstyrelsen förebragta utredningen synes mig tydligt framgå, att nu ifrågavarande, i staten för domänstyrelsen upptagna anslagspost 53,700 kronor icke är tillräcklig till bestridande af de därmed afsedda utgifterna. Jag anser mig till följd häraf böra hos Kungl. Maj:t göra framställning om äskande hos Riksdagen af ytterligare medel för ändamålet.

Löneregleringskommittén har i sitt ofvanberörda underdåniga utlåtande af den 24 januari 1910 förklarar sig anse mindre lämpligt att

nu vidtaga förhöjning i nämnda å ordinarie stat uppförda anslag och har såsom skäl anført, bland annat, att vissa andra frågor möjligen komme att ganska snart föranleda ändring i anslaget belopp.

Då de frågor, hvilka af kommittén åsyftats, nämligen frågorna om anställande af fasta kvinnliga biträden hos domänstyrelsen samt om semester åt vaktmästare, ännu icke äro i det skick, att jag kan underställa dem Kungl. Maj:ts pröfning, torde det vara lämpligast att för närvarande icke föreslå någon höjning i det ordinarie anslaget. Det belopp, som med min nu förevarande framställning afses, torde följaktligen böra äskas å extra stat.

Beträffande därefter den erforderliga anslagsökningen har löne-regleringskommittén ansett densamma kunna bestämmas till allenast 3,000 kronor. Sistnämnda belopp torde emellertid, att döma efter de af domänstyrelsen verkställda beräkningarna, icke vara tillräckligt för fyllande af det afsedda behovet. Att, såsom under år 1909 ägt rum, åtskilliga arbeten måst inom domänstyrelsen eftersättas eller uppskjutas på grund af bristande tillgång på arbetskrafter, lär uppenbarligen vålla afsevärdt men för den maktpåliggande verksamhet, som tillkommer domänstyrelsen.

Af domänstyrelsens arbetsförteckningar har jag inhämtat, att de inkomna målens antal utgjort:

år 1884, eller det första år, hvarunder dylika förteckningar uppgjorts	4,908
„ 1906, eller det år, som föregick löne-regleringskommitténs betänkande rörande regleringen af domänstyrelsens löner m. m.	7,929
„ 1909.....	9,833

Häraf framgår, att de inkomna målens antal sedan år 1884 fördubblats samt att antalet sådana mål sedan år 1906 eller det sista år, som legat till grund för löne-regleringskommitténs beräkningar, ökats med nära 2,000 stycken. Under sådana förhållanden synes domänstyrelsens framställning om anvisande af medel till anställande af ytterligare en amanuens vara af omständigheterna påkallad. Då denna amanuens bör äga skogsmannabildning, lär det för hans aflönande nödiga beloppet icke kunna beräknas lägre än till 2,400 kronor motsvarande lägsta nu medgifna arfvode till skogligt bildad amanuens.

Då vidare, enligt domänstyrelsens uppgift, renskrifnings- och tryckningskostnaderna år 1909 uppgått till i rundt tal 19,000 kronor, under det att dessa kostnader vid statens uppgörande beräknats till allenast 17,300 kronor, samt utgifterna för nämnda ändamål med all

säkerhet icke komma att för framtiden minskas, torde för bestridande af dylika kostnader erfordras ett ytterligare belopp af 1,700 kronor.

Slutligen synas mig ökade medel jämväl erfordras till vikariatsersättningar o. d. Från dessa medel torde böra utgå, bland annat, ersättning till vikarie förordnad under byråchef beviljad ledighet för handläggning af vissa större ärenden. De belopp, som för dessa ändamål erfordras för året, hafva af domänstyrelsen beräknats till i genomsnitt 11,759 kronor 27 öre och synas mig kunna anslås till i rundt tal 11,700 kronor. Detta innebär en ökning med 2,900 kronor.

De af mig nu verkställda beräkningarna gifva vid handen, att en ökning af sammanlagdt 7,000 kronor således skulle vara erforderlig. Då emellertid, såsom domänstyrelsen upplyst, den uti ordinarie anslaget ingående posten å 2,000 kronor för byggnadsplaners granskning, lär lämnas ett öfverskott af 1,000 kronor, torde det anslag, som på extra stat skulle erfordras för anställande af en extra amanuens hos domänstyrelsen samt för beredande af ökade medel till renskrifningskostnader, vikariatsersättningar m. m., kunna bestämmas till 6,000 kronor.

Därest anslag för ändamålet beviljas, torde jag framdeles få underställa Kungl. Maj:t frågan om de närmare bestämmelserna för anslagets användande.»

Utskottet.

Såsom ofvan sagts var ursprungligen afsedt att för tillgodoseende af ifrågavarande anslagsbehof äska höjning af det ordinarie anslaget till domänstyrelsen. Att så ej skett utan medlen begärts å extra stat beror enligt hvad af statsrådsprotokollet inhämtas därpå, att frågorna om anställande af fasta kvinnliga biträden hos domänstyrelsen samt om semester för vaktmästare möjligen komma att ganska snart föranleda ändring i det ordinarie anslaget, vid hvilket förhållande det ej ansetts lämpligt att nu vidtaga ändring däri. Med anledning häraf torde icke vara något att erinra; och torde alltså det ordinarie anslaget till domänstyrelsen böra i riksstaten uppföras med oförändradt belopp.

Det nu å extra stat begärda anslaget är afsedt för bestridande af kostnader för en ytterligare forstligt bildad amanuens med aflöning af 2,400 kronor, för renskrifning och tryckning samt för vikariatsersättning och dylikt. Hvad till ådagaläggande af behofvet af ökade medel för de två sistnämnda ändamålen anförts har utskottet funnit öfvertygande, hvarför utskottet obetingadt tillstyrker, att medel för dessa ändamål af Riksdagen beviljas. Däremot torde, enligt utskottets förmenande, med hänsyn till den decentralisation i skogsförvaltningen, som vidtagits i sammanhang med den år 1908 genomförda omorganisationen af och

löneregleringen för skogsstaten, behovet af en ytterligare amanuens-befattning hos domänstyrelsen med skäl kunna ifrågasättas. Som emellertid nämnda förändring i skogsförvaltningen inträdt först med början af innevarande år, då den nya instruktionen för skogsstaten blifvit gällande, hvadan ändringen ej torde hinna till år 1911 åstadkomma någon afsevärd lättnad i styrelsens arbetsbörd, samt styrelsens behof för närvarande af ifrågavarande amanuens torde genom hvad därom i ärendet anförts få anses ådagalagd, har utskottet icke velat motsätta sig att medel för ändamålet nu beviljas. Huruvida så bör ske jämväl framdeles lärer Riksdagen sedermera och så länge anslaget i fråga är afsedt att uppföras å extra stat för hvarje år få tillfälle att särskildt pröfva.

På grund af hvad sålunda anförts, hemställer utskottet,

att Riksdagen må

a) i riksstaten för år 1911 uppföra ordinarie anslaget för domänstyrelsen med oförändradt belopp eller således med 159,000 kronor; samt

b) för anställande af en extra amanuens hos domänstyrelsen samt för beredande åt styrelsen af ökade medel till renskrifningskostnader och vikariatsersättningar m. m. på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 6,000 kronor, att enligt Kungl. Maj:ts bestämmande för ändamålet användas.

Stockholm den 6 maj 1910.

På jordbruksutskottets vägnar:

THEODOR ODELBERG.

Reservation

af herrar *P. O. Lundell, G. Jansson, E. G. H. Åkerlund* och *S. Linders*, hvilka ansett, att utskottets yttrande och förslag bort hafva följande lydelse:

Såsom ofvan sagts var ursprungligen afsedt att för tillgodoseende af ifrågavarande anslagsbehof äska höjning af det ordinarie anslaget till domänstyrelsen. Att så ej skett utan medlen begärts å extra stat beror enligt hvad af statsrådsprotokollet inhämtas därpå, att frågorna om anställande af fasta kvinnliga biträden hos domänstyrelsen samt om semester för vaktmästare möjligen komma att ganska snart föranleda ändring i det ordinarie anslaget, vid hvilket förhållande det ej ansetts lämpligt att nu vidtaga ändring däri. Med anledning häraf torde icke vara något att erinra; och torde alltså det ordinarie anslaget till domänstyrelsen böra i riksstaten uppföras med oförändradt belopp.

Det nu å extra stat begärda anslaget är afsedt för bestridande af kostnader för en ytterligare forstligt bildad amanuens, hvilken skulle aflönas med 2,400 kronor, för renskrifning och tryckning samt för vikariatersättning och dylikt. Hvad till ådagaläggande af behovet af ökade medel för de två sistnämnda ändamålen anförts, har utskottet funnit öfvertygande, hvarför utskottet tillstyrker, att medel för dessa ändamål af Riksdagen beviljas.

Däremot torde, enligt utskottets förmenande, med hänsyn till den decentralisation i skogsförvaltningen, som vidtagits i sammanhang med den år 1908 genomförda omorganisationen af och löneregleringen för skogsstaten, med tillsättandet af en ytterligare amanuensbefattning hos domänstyrelsen utan hinder kunna anstå. Nämnda förändring i skogsförvaltningen inträdde visserligen först med början af innevarande år, då den nya instruktionen för skogsstaten blef gällande, hvadan ändringen ännu ej kan hafva åstadkommit någon betydligare lättnad i arbetsbördan; men väl kan en sådan lättnad förutses. I likhet med löne-regleringskommittén har därför utskottet ansett skäl ej för närvarande föreligga att bevilja ett så stort extra anslag, som af Kungl. Maj:t äskats. Särskildt har då utskottet ej funnit lämpligt att under för

handen varande omständigheter tillstyrka anslag för upprättande af en ny befattning på en afdelning, som redan under detta år får åtnjuta en ganska väsentlig lindring i göromålen, hvilket i ännu högre grad blir förhållandet under år 1911, hvarom fråga är.

På grund af hvad sålunda anförts, hemställer utskottet,

att Riksdagen må

a) i riksstaten för år 1911 uppföra ordinarie anslaget för domänstyrelsen med oförändradt belopp eller således med 159,000 kronor; samt

b) för beredande åt styrelsen af ökade medel till renskrifningskostnader och vikariatsersättningar m. m. på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 3,600 kronor, att enligt Kungl. Maj:ts bestämmande för ändamålet användas.
